

EMIGRATIE VAN NOTONECTA GLAUCA LINNAEUS (HETEROPTERA, NEPO-MORPHA). In de vijver in onze tuin (ca. 3 m² groot, 3 jaar oud en gevoed door regenwater) overwinterden dit jaar (1983) een groot aantal Ruggezwemmers (*Notonecta glauca*). Deze waren al vroeg in het jaar actief, maar de zonnige eerste april bleek warm genoeg voor een sterke activiteitsverhoging. Deze uitte zich in een massale emigratie. Eerst verschenen de dieren aan de wateroppervlakte, keerden zich om (dus met de rugzijde naar boven) en verhieven zich geheel of gedeeltelijk uit het water. Daarna klommen ze op de oever of op boven het water uitstekende plantestengels. Daarbij overwonnen ze met gemak de 5 cm hoge loodrechte stenen oeverwand. De plantestengels waren soms zo dicht bezet dat de dieren elkaar in het water duwden.

Na een opdrogings- en opwarmingsperiode van 15-20 minuten openden ze hun vleugels, vlogen een rondje boven de vijver en verdwenen. Er bevonden zich gedurende enkele uren (tussen 12.00 en 15.00 uur) steeds 10-20 exemplaren op de stenen oever en op plantestengels. Het maximale getelde aantal zonnende dieren was 35. Tussen 13.40 en 14.15 uur vlogen 32 exemplaren weg. Dit aantal varieerde met de intensiteit van de zon. Desondanks moet in de periode tussen 12.00 en 15.00 uur het aantal emigrerende dieren geschat worden op 100 à 200 exemplaren. Op het eind van de dag waren er nog vele dieren in de vijver te zien.

Deze opmerkelijke massale uittocht van *Notonecta glauca* is door mij nooit eerder waargenomen en ik ben benieuwd of het fenomeen zich volgend jaar zal herhalen. Het is echter mogelijk dat de populatie door deze emigratie voorlopig voldoende is uitgedund. De dieren kunnen de vijver ook verlaten hebben omdat het pionierstadium van de vijver ten einde loopt. De eerste april was zonnig en de temperatuur was ca. 15 °C.

Th. G. Giesen, Van Roggestraat 8, 7011 GE Gaanderen